

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Rutsche a soudkyň Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Ivony Šubrtové ve věci

žalobce: **M. H.**
zastoupen Mgr. Pavlem Černohousem, advokátem
se sídlem Lublaňská 398/18, Praha 2 - Vinohrady

proti

žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**
se sídlem Žižkova 1882/57, Jihlava

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. dubna 2020, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

- 1. Žalovaným rozhodnutím žalovaný rozhodl o odvolání žalobce
 - proti rozhodnutí Městského úřadu Havlíčkův Brod, stavebního úřadu (dále také jen „Stavební úřad“) ze dne 14. 1. 2020, č. j.: X, X, kterým byla povolena část stavebních objektů stavby (SO) I/38 HAVLÍČKŮV BROD - JIHOVÝCHODNÍ OBCHVAT, SO 112, 112.1, 114, 114.1, 115, 116, 118, 118.1, 119, 121, 122, 123, 124, 125, 151, 191, 192,

193, 205, 207, 209, 212, 801 (část) v příslušnosti speciálního stavebního úřadu Havlíčkův Brod (dále také jen „Stavební povolení“),

a

- proti usnesení Městského úřadu Havlíčkův Brod, stavebního úřadu ze dne 17. 2. 2020, č. j.: X, X, kterým bylo rozhodnuto, že žalobce není účastníkem stavebního řízení pro povolení stavby části stavebních objektů I/38 HAVLÍČKŮV BROD - JIHOVÝCHODNÍ OBCHVAT, SO 112, 112.1, 114, 114.1, 115, 116, 118, 118.1, 119, 121, 122, 123, 124, 125, 151, 191, 192, 193, 205, 207, 209, 212, 801 (část) v příslušnosti speciálního stavebního úřadu Havlíčkův Brod (dále také jen „Rozhodnutí o účastenství“), tak, že výrokem I. dle § 92 odst. 1 správního řádu odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Havlíčkův Brod, stavebního úřadu ze dne 14. 1. 2020, č. j.: X, jako nepřipustné zamítl. Výrokem II. pak dle § 90 odst. 5 správního řádu odvolání žalobce zamítl a usnesení Městského úřadu Havlíčkův Brod, stavebního úřadu ze dne 17. 2. 2020, č. j.: X, potvrdil.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce v úvodu žaloby nejprve popsal svoje postavení, svůj vztah k projednávané věci a průběh správního řízení. Konstatoval, že je vlastníkem mj. pozemku p. č. XA v k. ú. X, a tedy je přímým sousedem stavebních objektů SO 115, SO 116 a SO 193, o jejichž stavebním povolení bylo vedeno předmětné stavební řízení. Dále je vlastníkem pozemku p. č. XB v k. ú. X, který sousedí s pozemkem p. č. XC v k. ú. X, na němž se nachází další povolovaný stavební objekt — SO 119, tedy je přímým sousedem i tohoto stavebního objektu.
3. Dále uvedl, že Stavební povolení bylo doručováno veřejnou vyhláškou, která byla vyvěšena dne 14. 1. 2020. Žalobce podal dne 13. 2. 2020 proti uvedenému rozhodnutí včasné odvolání.
4. V návaznosti na něj vydal Stavební úřad Rozhodnutí o účastenství, kterým rozhodl, že žalobce není účastníkem výše uvedeného stavebního řízení. Žalobce proti tomuto usnesení podal dne 10. 3. 2020 včasné odvolání.
5. Žalobou napadeným rozhodnutím pak žalovaný rozhodl společně o obou podaných odvoláních, a to tak, jak shora uvedeno. Žalobce zdůraznil, že touto žalobou napadá oba výroky žalovaného rozhodnutí.
6. Pokud jde o Rozhodnutí o účastenství, žalobce nesouhlasil s jeho odůvodněním na str. 4 uprostřed žalovaného rozhodnutí. Definice účastníka stavebního řízení je dle něho založena na možnosti dotčení vlastnického práva — ne na prokázání, že k dotčení skutečně dojde. Uplatnění námitek (a případné stanovení podmínek na jejich základě) pak slouží jako nástroj ke zmenšení pravděpodobnosti skutečného dotčení práv anebo ke zmenšení intenzity tohoto dotčení. Jestliže žalovaný uvádí, že dotčení práv žalobce je hypotetické, pak sám připouští, že zde je tato možnost. A jeho tvrzení, že není naplněna hypotéza ustanovení § 109 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění rozhodném pro danou věc (dále také jen „stavební zákon“), je pak s tímto rozporné. Úvahy žalovaného označil v tomto za nesrozumitelné — nepřezkoumatelné.
7. Namítl, že běžný rozsah užívání je řádově menší, než jaký bude rozsah užívání v důsledku provádění povolené stavby a že tedy obavy z navýšení negativních vlivů

dopravy (prašnost, úkapy ropných látek) nejsou neodůvodněné, a rozhodně nejsou nepravděpodobné. Výrazný nárůst prašnosti u komunikací, které slouží staveništní dopravě — a kde v souvislosti s prováděním stavby dojde k nárůstu dopravy o několik řádů — je obecně známou skutečností. Žalobce má proto právní zájem na stanovení podmínek pro staveništní dopravu, aby tak došlo k minimalizaci vlivů na jeho pozemek, který přiléhá k předmětné komunikaci. Žalobcovu vlastnické právo je Stavebním povolením zjevně dotčeno. Právní posouzení o nenaplnění znaků účastníka podle § 109 stavebního zákona je tak nesprávné.

8. Žalobce také nesouhlasil s tím, jakým způsobem žalovaný vypořádal jeho námitku, že příliš intenzivní doprava bude mít vliv na stav uvedené cesty a tedy i přístup na jeho pozemek, že hrozí riziko zničení cesty popř. její rozšíření na žalobcův pozemek. A že při vyhýbání vozidel budou tato vjíždět na žalobcův pozemek.
9. Dle žalobce je možno vypořádání se žalovaného s těmito odvolacími námitkami parafrázovat tak, že zamítnutí je založeno na „hypotetické dokonalosti“, vysoce nepravděpodobném předpokladu, že všichni budou vše dodržovat, že nedojde k žádné závadě, kolizi, že se všichni (všechna vozidla) budou míjet jinde, než podél pozemku žalobce.
10. Realita však bude jiná. Předmětná komunikace není stavěna a dimenzována na takový provoz, a proto je nepravděpodobné, že by nedošlo k žádné závadě. Není dostatečně široká, aby bylo možno se na ní kdekoli vyhýbat (a při rozsahu staveništní dopravy bude míjení časté); příkopy vedle předmětné komunikace nejsou překážkou, kterou by staveništní nákladní vozidla nepřekonala. Tedy je vysoce nepravděpodobné, že by zabránily vyjíždění na pozemek žalobce, pokud se vozidla potkají na komunikaci právě vedle něj. Zamítnutí žalobcovy námítky je založeno na hypoteticky zcela hladce a koordinovaně probíhající staveništní dopravě, tedy na nepravděpodobném předpokladu, že nedojde k žádné komplikaci ani na komunikaci, ani na vozidlech a ani při míjení podél žalobcova pozemku. I proto se žalobce domáhá účasti, aby mohl vznést námitky vůči organizaci dopravy v průběhu provádění stavby.
11. Pokud jde o Stavební povolení, pak zamítnutí odvolání proti němu jako nepřípustného je důsledkem vadného posouzení žalobcovy účasti v předmětném správním řízení. Stavební úřad místo aby vyzval žalobce k doplnění důvodů odvolání proti Stavebnímu povolení, zbavil se jej tím, že vydal usnesení o jeho neúčasti v řízení. Tím byl dále zbaven všech procesních práv — včetně práva na nahlížení do spisu (na jehož základě by mohl konkrétně věcně odůvodnit své odvolání).
12. Žalobce dodal, že chová dobytek, že je úspěšným chovatelem, kterému se jedná o kvalitu chovu a není mu jedno, jaký je stav jeho pozemků, ze kterých sklízí krmivo pro svůj dobytek.
13. Navrhl proto, aby krajský sud zrušil jak rozhodnutí žalovaného, tak Rozhodnutí o účastenství, tak Stavební povolení, a věc se vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
14. Žalobce ještě ve lhůtě pro uplatnění žaloby podáním ze dne 9. 6. 2020 doplnil žalobu o další žalobní bod. Stavbou se cítí dotčen na svých právech rovněž z toho důvodu, že má oprávněnou obavu, že jeho nemovitosti budou kontaminovány arzenem v důsledku stavby. K tomu dospěl na základě článku, který byl dne 4. 6. 2020 publikován na serveru www.idnes.cz. **Ten** popisuje, že na několika místech stavby obchvatu města Havlíčkův

Brod tj. stavby, jejíž součástí jsou i přeložky SO 115, SO 116, SO 193 a SO 119, které byly povoleny (resp. povolení bylo potvrzeno) žalovaným rozhodnutím, byl nalezen v zemině arzén. Jedná se o těžký kov, který je nebezpečný pro lidské zdraví a tudíž s takto kontaminovanou zemínou je nutno nakládat jako s nebezpečným odpadem. Přitom právě zemina ze stavby bude ukládána na deponii, ke které vede silnice přímo kolem nemovitosti žalobce. Žalobce se tedy důvodně obává, že kontaminovaná zemina může zasáhnout jeho nemovitosti, neboť automobily se zemínou nelze nikdy stoprocentně spolehlivě zajistit proti odpadávání nákladu. To je další důvod, pro který mělo být se žalobcem jednáno jako s účastníkem stavebního řízení. Podání dále obsahovalo celý přepis uvedeného článku a mapku, na níž žalobce vyznačil polohu svých nemovitostí a silnice, po které budou jezdit automobily na deponii ze stavby, a místo, kde byl nalezen při archeologickém průzkumu arzén.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

15. Žalovaný konstatoval, že jádrem sporu je otázka, zda žalobce měl být účastníkem stavebního řízení. Své účastenství dovozuje ze skutečnosti, že stavbou, resp. dopravou ze stavby, má být dotčena veřejná komunikace ve vlastnictví města Havlíčkův Brod na pozemku p. č. XD v k. ú. X, která spojuje město Havlíčkův Brod s místní částí Novotný Dvůr. Tato komunikace je zpevněnou komunikací s asfaltovým povrchem a je lemována příkopy. Její délka na shora citovaném pozemku je řádově stovky metrů, přičemž žalobcův pozemek p. č. XA v k.ú. X k pozemku, na němž se nachází komunikace (tedy nikoliv přímo k vozovce) přiléhá v délce cca 34 metrů.
16. Žalobce omezení svého vlastnického práva dovozuje z hypotetické možnosti, že nákladní vozidla při průjezdu po této veřejné komunikaci se zpevněným povrchem vlivem prašnosti, úkapu ropných látek či kontaminací arzenem jeho pozemek poškodí.
17. Na takovou hypotézu však žalovaný dle svého přesvědčení nemůže přistoupit, neboť předpokládá kumulaci zcela nepravděpodobných situací při současném porušení povinností ze strany několika subjektů současně (namátkově vlastník komunikace, stavebník, provozovatelé nákladních vozidel nebo jejich řidiči). Pouhé vlastnictví dílčí části pozemku, která se nachází v blízkosti stavby veřejné komunikace, na níž je i v současné době umožněno obecné užívání, nezakládá žalobci postavení účastníka řízení. Připuštění jeho účastenství by bylo zjevným popřením principů na určení okruhu účastníků stavebního řízení dle § 109 stavebního zákona a rovněž popřením principů legitimního očekávání a ochrany práv nabytých v dobré víře stavebníka. Přistoupení na takto široký okruh účastníků stavebního řízení by mohlo vést až k absurdním závěrům, že jimi budou rovněž např. vlastníci nemovitostí u silnic I. třídy, po kterých se budou přivážet třeba betonové prvky z betonárny vzdálené desítky kilometrů, přičemž důvodem bude možnost poškození plotu při případné havárii.
18. Žalovaný proto navrhl žalobu zamítnout.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

19. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy první a druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "s. ř. s."). Učinil tak bez nařízení jednání, protože s takovým postupem souhlasil žalovaný výslovně, žalobce pak postupem dle § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. O věci usoudil následovně.

20. Krajský soud na úvod konstatuje, že není smyslem soudního přezkumu podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, čj. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, čj. 2 Afs 37/2012-47; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).
21. Dále připomíná, že podle § 75 odst. 2 s. ř. s. soud přezkouvává napadené výroky žalovaného rozhodnutí v mezích žalobních bodů. V řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu tak platí dispoziční zásada. Rozsah přezkumu žalobou napadeného správního rozhodnutí je vymezen žalobními body, jimiž žalobce konkretizuje svá tvrzení ve vztahu k namítanému porušení zákona. Z tohoto důvodu obsah a kvalita žaloby předurčují obsah a kvalitu rozhodnutí soudu; k tomu srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, 5 č. j. 7 Afs 104/2004-54, nebo např. rozsudek téhož soudu ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012-42. „Soud není povinen ani oprávněn domýšlet argumenty za stěžovatele. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011-95, ze dne 22. 4. 2014, č. j. 2 Ads 21/2014-20, ze dne 27. 10. 2010, č. j. 8 As 22/2009-99, ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007-46, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008-60)“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2019, č. j. 7 Afs 158/2019-37). Byť se v tomto případě jednalo o jednání před Nejvyšším správním soudem, lze však konstatovat, že tato problematika se vztahuje i k rozhodování před soudem krajským.
22. Konečně považuje soud za vhodné předeslat, že v úvodu žaloby žalobce uvedl, že je vlastníkem pozemku p. č. XA v k. ú. X a rovněž vlastníkem pozemku p. č. XB v k. ú. X. Z toho by bylo možné dovodit, že se účastenství v daném stavebním řízení domáhá z titulu vlastnictví obou těchto pozemků, tedy jeho vlastnické právo k oběma z nich může být prováděním stavby dotčeno ve smyslu § 109 písm. e) stavebního zákona. Pokud ovšem v další části žaloby vymezil konkrétní důvody, pro něž by měl být dle svého mínění účastníkem stavebního řízení, týkala se jeho argumentace výlučně pozemku p. č. XA v k. ú. X. Totéž se týká obsahu odvolání proti Rozhodnutí o účastenství, v němž se účastenství ve stavebním řízení dovolával výslovně pouze s odkazem na vlastnictví pozemku p. č. XA v k. ú. X. Krajský soud se tedy otázkou účastenství žalobce v předmětném stavebním řízení bude zabývat již pouze s ohledem na vlastnictví žalobce k pozemku p. č. XA v k. ú. X (dále také jen „Pozemek“).
23. Z obsahu správního spisu i z obsahu podání účastníků řízení plyne, že Stavební úřad doručoval Stavební povolení účastníkům řízení vymezeným s odkazem na § 109 písm. a), b), c) a d) stavebního zákona do vlastních rukou, účastníkům řízení vymezeným dle § 109 písm. e) a f) stavebního zákona pak veřejnou vyhláškou (§ 112 odst. 1 stavebního zákona a § 25 odst. 1 a § 144 správního řádu). Z přílohy č. 2 Stavebního povolení je zřejmé, že žalobce coby vlastníka shora zmíněných pozemků za účastníka řízení nepovažoval.
24. Ten se o vydání Stavebního povolení dozvěděl z uvedené veřejné vyhlášky a podal proti němu odvolání, v němž uvedl, že je účastníkem stavebního řízení, které jeho vydání předcházelo. A to z toho důvodu, že je vlastníkem shora uvedených pozemků, které přímo sousedí s dotčenými pozemky povolené Stavby. Pozemek měl přímo sousedit se

stavebními objekty SO 115, SO 116 a SO 193. Pozemek p. č. XB v k. ú. X pak měl přímo sousedit se stavebním objektem SO 119.

25. Stavební úřad v Rozhodnutí o účastenství odůvodnil i proč nepovažuje žalobce za účastníka řízení z titulu jeho vlastnictví pozemku p. č. XB v k. ú. X. Protože však žalobce tyto jeho závěry v odvolání proti tomuto rozhodnutí nenapadnul a nečiní tak ani v žalobě, bude se krajský soud, jak již shora předeslal, soustředit výhradně na otázku účastenství žalobce ve stavebním řízení z titulu jeho vlastnictví k Pozemku. S ní se Stavební úřad v Rozhodnutí o účastenství vypořádal tak, že Pozemek je od konce úpravy stavebního objektu SO 116 – Místní komunikace k Novotnému Dvoru na pozemku p. č. XE v k. ú. X vzdálen cca 42 m a to ještě na protější straně přes místní komunikaci U Nové silnice. Od konce stavebních úprav stavebního objektu SO 115 – Přeložka místní komunikace U Nové silnice je Pozemek vzdálen cca 180 m. Součástí tohoto stavebního objektu je též výměna asfaltových vrstev místní komunikace U Nové silnice, která končí cca 42 m od Pozemku. Od stavebního objektu SO 193 – Provizorní komunikace je Pozemek vzdálen cca 183 m. Stavební úřad dále uvedl, že Pozemek krátce sousedí s pozemkem místní komunikace U Nové silnice p. č. XD v k. ú. X, která je ovšem v tomto katastrálním území dlouhá cca 700 m. A je zde již nyní provoz. Stavební úřad dodal, že prováděním stavby nebudou dotčena vlastnická práva ani vlastníků pozemků ve vzdálenosti 5 m od stavebního objektu SO 116 (rybník p. č. XF), natož tedy práva vlastníka pozemku vzdáleného cca 42 m. Uzavřel, že z těchto důvodů nemůže být prováděním stavby, konkrétně stavebních objektů SO 115, 116 a 193 vlastnické právo žalobce k Pozemku přímo dotčeno.
26. Proti Rozhodnutí o účastenství podal žalobce odvolání, v němž poprvé specifikoval, v čem onu přímou dotčenost Pozemku prováděním stavby, která byla předmětem Stavebního povolení, spatřuje. Tvrdil, že Pozemek přímo sousedí s pozemkem p. č. XD v k. ú. X, na němž se nachází místní komunikace, po které budou jezdit nákladní automobily převážející zeminu ze stavby, přičemž tato činnost bude mít na Pozemek negativní vliv v důsledku zvýšené prašnosti a dalších imisí, jako např. úkapu ropných látek, které dešť smyje na Pozemek. Hrozí také riziko, že dojde ke zničení cesty v důsledku zvýšeného provozu nákladních automobilů. Její šíře je navíc konstruovaná na jeden vůz, při vyhýbání dvou nákladních vozů tedy může dojít k tomu, že vjedou na pozemky sousední, včetně Pozemku.
27. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí zaměřil na vypořádání těchto konkrétních námitek žalobce (které Stavební úřad ještě neznal). Uvedl, že komunikace na pozemku p. č. XD v k. ú. X je zpevněnou komunikací s asfaltovým povrchem a je lemována příkopy. Její délka pouze na tomto pozemku činí řádově stovky metrů, přičemž Pozemek k tomuto pozemku, tedy nikoliv přímo k vozovce, přiléhá v délce cca 34 m. Dotčení Pozemku žalobce odvozuje z předpokladu kumulace zcela nepravděpodobných situací při současném porušení povinností ze strany několika subjektů současně (vlastník komunikace, stavebník, provozovatel nákladních vozů, jejich řidiči). Pouhé vlastnictví Pozemku, který se nachází v blízkosti zpevněné veřejné komunikace, která již v současné době slouží k obecnému užívání, nezakládá dle žalovaného žalobci postavení účastníka řízení. Ten není vlastníkem komunikace, o jejíž stav se obává, to je věc jejího vlastníka, který má povinnost zajistit její řádný stavební stav. Vjezdu automobilů na Pozemek pak brání konfigurace terénu, protože vedle vozovky jsou příkopy, které tomu brání. Mohlo by k tomu dojít snad jenom v případě nehody, pak by to ovšem bylo řešeno instituty

soukromého práva. Pokud žalobce nyní využívá komunikaci po pozemku p. č. XD v k. ú. X k příjezdu na Pozemek, pak tuto možnost bude mít i nadále v průběhu realizace povolené stavby.

28. Jak je uvedeno shora, žalobce v žalobě přímou dotčenost vlastnického práva k Pozemku prováděním stavby dovozoval ze shodných důvodů jako v odvolání proti Rozhodnutí o účastenství (zvýšená prašnost na místní komunikaci nacházející se na pozemku p. č. XD v k. ú. X, který přímo sousedí s Pozemkem, v důsledku zvýšeného provozu nákladních automobilů vozících zeminu ze stavby, zvýšená možnost úkapu ropných látek, obava z vjezdu na Pozemek při míjení automobilů a možnost, že na Pozemek odpadne z projíždějících automobilů zemina obsahující nadměrné množství arzénu, neboť právě existence takové zeminy v dané oblasti byla zjištěna).
29. Pokud jde o skutkové závěry, které učinili ať už Stavební úřad v Rozhodnutí o účastenství či žalovaný v napadeném rozhodnutí (zejména stran vzdálenosti dotčených stavebních objektů od Pozemku, umístění komunikace, jejího povrchu, jejího veřejného užívání, existence příkopů kolem ní, konfigurace terénu apod.), krajský soud konstatuje, že odpovídají podkladům, které tvoří obsah správního spisu a nezpochybnil je ani žalobce v žalobě.
30. Podstatou projednávané věci tak zůstává posouzení, zda žalobce měl být za takto zjištěného skutkového stavu věci účastníkem předmětného stavebního řízení. Pokud by tomu tak totiž bylo, neobstál by ani výrok I. napadeného rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce proti Stavebnímu povolení jako nepřípustné dle § 92 odst. 1 správního řádu, a to z toho důvodu, že bylo podáno osobou, která nebyla účastníkem řízení.
31. Jak je zřejmé i z obsahu žaloby, jediný právní titul, pro který by žalobce účastníkem daného stavebního řízení být mohl, představuje ustanovení § 109 písm. e) stavebního zákona. Dle něho „*Účastníkem stavebního řízení je vlastník sousedního pozemku nebo stavby na něm, může-li být jeho vlastnické právo prováděním stavby přímo dotčeno.*“
32. Uvedené ustanovení je v podstatě konkretizací § 27 odst. 2 správního řádu, přičemž se žalobcem je nutno souhlasit v tom, že jak správní řád, tak stavební zákon, vycházejí z materiálního hlediska účastenství, tedy není rozhodující ani to, co tvrdí osoba účastenství se domáhající, ani zda s touto konkrétní osobou jedná jako s účastníkem správního řízení správní orgán, ale pouze to, zda tato osoba účastníkem v materiálním smyslu je či není (srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2010, č. j. 8 As 55/2009-96; všechna rozhodnutí správních soudů citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz).
33. Pojem přímé dotčení vlastnického práva je v judikatuře Nejvyššího správního soudu (např. rozsudku ze dne 29. 6. 2011, č. j. 7 As 54/2011-85 a ze dne 19. 6. 2009, č. j. 5 As 67/2008-111) konstantně vykládán jako změna poměrů v lokalitě vyvolaná zamýšlenou stavbou, která má vliv na podstatu, obsah nebo výkon vlastnických práv. Může se jednat např. o dotčení imisemi ve smyslu § 1013 občanského zákoníku, tj. stíněním, hlukem, prachem, pachem, zápachem, kouřem, vibracemi, světlem, zvýšenou intenzitou dopravy apod.
34. Stavební úřad se zabýval přímým dotčením vlastnického práva žalobce k Pozemku prováděním stavby z pohledu vzdáleností a charakteru vlastních stavebních objektů ve

vztahu k Pozemku. Žalovaný se pak zabýval přímým dotčením vlastnického práva žalobce k Pozemku prováděním stavby z pohledu obsahu odvolacích námitek žalobce, v nichž on sám specifikoval, v čem ono přímé dotčení spatřuje, k čemu se chtěl jako účastník stavebního řízení vyjádřit. Dlužno dodat, že s ohledem na judikaturu správních soudů tvoří rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu a rozhodnutí orgánu odvolacího jeden celek a tak je nutno na ně nahlížet (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2014, č. j. 6 As 161/2013-25).

35. Krajský soud souhlasí a ztotožňuje se se závěry Rozhodnutí o účastenství. Přímé dotčení vlastnického práva žalobce k Pozemku prováděním stavby skutečně nelze dovodit s ohledem na vzdálenost a na konečnou podobu stavebních objektů č. 115, 116 a 193 (a ani jiných stavebních objektů, které byly předmětem Stavebního povolení). Ostatně, netvrdí to ani žalobce. V podrobnostech krajský soud odkazuje na odůvodnění Rozhodnutí o účastenství.
36. Existence přímého dotčení vlastnického práva žalobce k Pozemku prováděním stavby tak přichází v úvahu toliko v souvislosti se staveništní dopravou po pozemní komunikaci nacházející se na pozemku p. č. XD v k. ú. X.
37. Tyto aspekty posuzovalo rozhodnutí žalovaného a rovněž ke správnosti jeho závěrů nemá krajský soud připomínek a v zásadě s nimi souhlasí.
38. Předně - žalobce není vlastníkem pozemku p. č. XD v k. ú. X, ani komunikace, která se na něm nachází, není tedy aktivně legitimován chránit její stav ve vztahu ke staveništní dopravě. V důsledku Stavebního povolení mu také nebude znemožněn přístup na Pozemek a jeho užívání a obdělávání, v tom zůstane stav prováděním povolené stavby nezměněn. Žalovaný rovněž dle krajského soudu spolehlivě odůvodnil, že je zcela bezdůvodnou obava žalobce, že by při míjení nákladních automobilů mohlo docházet k tomu, že by vjížděly na Pozemek, neboť nikým nerozporovaná existence příkopů mezi tělesem komunikace a hranicí mezi Pozemkem a pozemkem p. č. XD v k. ú. X takovou možnost vylučuje (samozřejmě s výjimkou excesů např. v podobě havárie, které ovšem nikdy nelze zcela vyloučit, a to formou podmínek stanovených ve Stavebním povolení ve vztahu ke staveništní dopravě).
39. A nyní k problematice možného přímého dotčení žalobcových vlastnických práv k Pozemku imisemi, tak jak je on sám v odvolání a v žalobě vymezil (prašnost, úkap ropných látek, odpadání zeminy obsahující arzen).
40. Jak již krajský soud uvedl shora, žalovaný popsal, z jakých důvodů nepovažuje dotčení Pozemku imisemi prachu a úkapy ropných látek za natolik významné, aby bylo možno hovořit o přímém dotčení vlastnického práva žalobce k Pozemku prováděním stavby (velmi krátká hranice mezi Pozemkem a pozemkem p. č. XD v k. ú. X, již dnes existující veřejný provoz na dané místní komunikaci, skutečnost, že Pozemek sousedí přímo s komunikací – existence příkopů atd.). Těmto závěrům nemá krajský soud co vytknout.
41. S ohledem na spolehlivě zjištěnou skutkovou situaci na daném místě si však tuto argumentaci dovolí ještě rozhojnit.
42. Dle názoru krajského soudu je totiž pro posouzení přímého dotčení vlastnického práva k té které nemovitosti se nutno věnovat nejen povaze vlastního provádění stavby a z něho vyplývajícím důsledkům, ale je nutno současně vyhodnotit povahu a charakter oné sousedící nemovitosti, a to ve vzájemných souvislostech.

43. Pozemek p. č. XA v k. ú. X je v katastru nemovitostí veden v kultuře orná půda, má celkovou výměru 1 220 m². I z vyjádření žalobce v žalobě plyne, že je žalobcem využíván k zemědělské činnosti, zejména k pěstování plodin, protože žalobce je soukromý zemědělec.
44. Tento pozemek sousedí v délce cca 34 m s pozemkem p. č. XD v k. ú. X ve vlastnictví Města Havlíčkův Brod, na němž se již nyní nachází místní komunikace s asfaltovým povrchem, která je z toho titulu veřejně užívána. Těleso vozovky je od Pozemku odděleno příkopem. Po této komunikaci bude realizována doprava ke stavebním objektům, které jsou součástí Stavebního povolení (konkrétně stavební objekty SO 115, 116 a 193 – převážně místní komunikace nebo jejich přeložky).
45. Imisemi žalobcem namítanými tedy nebude zasažena např. stavba rodinného domu určená k trvalému bydlení nebo např. rekreační objekt, ale zemědělský pozemek sloužící k zemědělské činnosti. Na faktickém užívání Pozemku ze strany žalobce se v důsledku provádění povolené stavby fakticky nic nezmění. Nadále zůstane žalobci přístupný ve stejném (případně zcela dostatečném) rozsahu jako doposud, nadále jej může užívat např. k pěstování zemědělských plodin, tak jako jistě činil doposud. Na tyto skutečnosti nemůže mít být jistě zvýšená prašnost související se zvýšenou intenzitou dopravy při realizaci stavby po místní komunikaci žádný relevantní vliv ve vztahu k vlastnickému právu žalobce k Pozemku. Ostatně imise prachu budou navíc schopny zasáhnout pouze jeho malou část.
46. Existence imisí zasahujících Pozemek v podobě úkapu ropných látek je pak vzhledem ke skutečnosti, že mezi tělesem komunikace a vlastní hranicí Pozemku s pozemkem p. č. XD v k. ú. X je určitá vzdálenost, kterou navíc vyplňuje příkop, opravdu vysoce nepravděpodobná. Tyto imise pak rozhodně nemohou dosahovat takové intenzity, aby byly způsobilé se přímo dotknout vlastnického práva žalobce k Pozemku, neboť nejsou způsobilé povahu a charakter Pozemku změnit či zásadním způsobem ovlivnit.
47. Stejný závěr je pak možno a nutno dle krajského soudu učinit i ohledně existence imisí formou zeminy obsahující arzén, která by se dle žalobce mohla nabalovat na kola nákladních automobilů a z nich odpadávat na Pozemek při průjezdu po místní komunikaci. K této námitce se žalovaný nevyjadřoval, protože s tímto tvrzením přišel žalobce až v žalobě. Nejedná se tedy ze strany žalovaného o pochybení. I kdyby skutečně ona shora popsaná (vysoce nepravděpodobná) situace nastala, platí ohledně intenzity takového zásahu do charakteru a povahy Pozemku, potažmo do obsahu vlastnického práva žalobce k němu, totéž, co shora. Ostatně dlužno poznamenat, že pokud se arzen v dané oblasti běžně vyskytuje, jak lze dovodit z novinového článku, který žalobce učinil součástí žaloby, není vyloučeno, že se vyskytuje i pod Pozemkem, aniž by o tom dosud kdokoliv včetně žalobce věděl.
48. Krajský soud proto uzavírá, že žalobcem namítané možné dotčení Pozemku shora vymezenými imisemi nemůže vzhledem k jeho charakteru a povaze představovat přímé dotčení podstaty, obsahu ani výkonu jeho vlastnického práva k Pozemku prováděním Stavby ve smyslu § 109 písm. e) stavebního zákona, ani ve smyslu shora citované judikatury správních soudů. Stejně jako správní orgány obou stupňů tak sdílí názor, že z toho titulu nepřislušelo žalobci v předmětném stavebním řízení zakončeném Stavebním povolením postavení jeho účastníka.

49. Žalovaný proto rozhodl v souladu se zákonem, pokud odvolání žalobce proti Rozhodnutí o účastenství zamítl a toto potvrdil. Stejně tak nepochybil, pokud v důsledku toho odvolání žalobce proti Stavebnímu povolení zamítl dle § 92 odst. 1 správního řádu jako nepřípustné.
50. Krajský soud tak shledal žalobu nedůvodnou a nezbylo mu, než ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnout.

V. Náklady řízení

51. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Z obsahu soudního spisu pak krajský soud zjistil, že žalovanému náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 20. září 2021

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu